

megoldása. Érdeemes alaposabban megvizsgálni, milyen mesteri egységbe ötvözi Somos a kompozíció alkotó elemeit: a hangsúlyosra festett medenceszél hogyan emeli ki a törülköző nő sudár alakját, a kép bal felső sarkába helyezett sötét négy-szög mint teremti meg a nőalakkal szemben — „ellenpontozva” — a kép *egyensúlyát*, s a három sokágú fa (kettő mögött lefelé fordított férfiakkal) mint fogja körül a nőalakot, s a mögéje komponált kőfallal hogyan zárja le a képet.

Játékosság uralja a *Hónapok I—XII.* sorozatot is. A kis méretű vásznakon az év hónapjai elevenednek meg egy-egy alak, életképpé szélesített apró jelenet — természetesen szimbolikus értelmű — megfestésével. Vidám derű uralja e kis felületeket, melyeken egyaránt ott bujkál a már-már *balladai* tömörség, s a *pogány (reneszánsz?)* életöröm.

Somos közismerten a *vásárhelyi iskola* néven emlegetett csoportosuláshoz tartozik. A szálak, melyek az „alföldiekhez” fűzik, azonban lazák, mint ahogy maga a csoportosulás sem követel a csatlakozóktól szolgai stílusazonosságot, hanem megelégszik bizonyos szemléleti és felfogásbeli jegyek — néha elég távoli — rokonságának konstatálásával. A tág körön belül, mint mások, úgy Somos is halad a maga útján. Nem kötődik annyira a parasztsághoz, az alföldi tájhoz, mint a többi vásárhelyi, de a lényegeset kutató nagyvonalúságban, az ember-központúságot valló meggyőződésben *egy platformon van* az „alföldiek” legjobbjával.

Akiről szoltunk, harminckét éves. „Gyermekkornak” számít ez a szépművészetekben. Somos azonban rácsáfolt azokra, akik — általában — későbbre, „hosszabb távra” datálják az önálló festői nyelv és szemlélet kialakítását. Neki már sikerült. Kiverelkedte saját stílusát, *világot teremtett*. Igaz, ez a világ még nem akkora volumenű, mint amekkorát a célkitűzések sejtetnek, de már az övé. Tehát szuverén. S mert ilyenkor nem oktan a félelem, hogy szerencsétlen esetben a megtalált stílusjegyekből esetleg ön-manír is lehet, további kísérletezésre biztatjuk. Arra, hogy nap mint nap küzdjön meg a rutin, a megszokás lefelé fordított veszedelmeivel: önmaga tehetségéért.

PAPP ZOLTÁN

Somos Miklós: Táj fehér állatokkal